www.ICEYE.com
Maarintie 6, 02150 Espoo, Finland

ICEYEn lausunto eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnalle (O 47/2026 vp)

Aluksi

ICEYE on Suomessa vuonna 2014 perustettu avaruusyhtiö ja suomalainen menestystarina. ICEYE rakentaa ja operoi tutkasatelliitteja, myy niiden tuottamia kuvia ja analytiikkaa sekä toimittaa valtioille kokonaisia satelliittijärjestelmiä. Tutkasatelliitti näkee maan pinnan pimeässä ja pilvien läpi, joten samaa teknologiaa käytetään sekä puolustuksessa että esimerkiksi tulvien ja maastopalojen seurannassa. ICEYE omistaa maailman suurimman kaupallisen tutkasatelliittiparven, ja yhtiön pääkonttori sekä pääasiallinen tuotekehitys ja tuotanto ovat Suomessa. Tutkasatelliittien lisäksi ICEYE laajentaa tarjontaansa nyt yhdessä Nokian kanssa myös satelliittiviestintään.

ICEYE pyytää, että valiokunta toisi kannanotossaan esiin seuraavat näkökohdat:

1. **Puolustusalan ja kaksikäyttötuotteiden viennin on oltava nopeaa ja valtion tukemaa.** ICEYE kilpailee nyt suurten valtioiden tukemien puolustusalan jättiyhtiöiden kanssa. Suuret satelliittijärjestelmien hankinnat ratkeavat yhä useammin valtioiden välillä. ICEYE tukee G2G-mallin eli valtioiden välisen kauppatavan käyttöönottoa Suomessa. Yhtä tärkeää on, että vientiluvat käsitellään nopeasti ja ennakoitavasti: paras tuote voi hävitä kaupan, jos vientilupien myöntäminen on hidasta tai poliittisesti epävarmaa.

2. **Nykyistä avaruustoiminnan luvituksen ja valvonnan mallia on vahvistettava.** Suomen avaruustoimintalainsäädäntö ja sen perusteella syntynyt lupakäytäntö on ollut kilpailuetu, jonka varaan ICEYEn kasvu on rakentunut. Ehdotettu avaruustoimintalupa-asioiden siirto työ- ja elinkeinoministeriöltä Traficomille on kerännyt toimialalta huolestunutta palautetta. Suomen ei tulisi riskeerata toimivia lupaprosesseja, vaan sen sijaan vahvistaa nykyistä avaruustoiminnan luvituksen ja valvonnan mallia. Euroopan unionin tasolla EU:n avaruusasetus[1] ei puolestaan saa luoda päällekkäistä sääntelykerrosta toimivan kansallisen sääntelyn päälle.

3. **Satelliitit on otettava osaksi Suomen viestintäverkkojen varautumista.** Suomi ei tarvitse pelkästään satelliiteilla tuotettua tilannekuvaa maalta ja mereltä, vaan myös satelliittiviestintäyhteydet, jotka turvaavat viranomaisten viestinnän, jos maanpäälliset verkot tai merikaapelit vaurioituvat. Suomalainen teollisuus kehittää jo tällaista kykyä: ICEYE ja Nokia rakentavat valtioille niiden itse hallitsemia satelliittiviestintäyhteyksiä. Todelliseen tarpeeseen vastaavat kyvyt syntyvät, kun puolustushallinto ja teollisuus kehittävät niitä yhdessä valtio ankkuriasiakkaanaan. Suomi voi olla tällaisen kumppanuusmallin edelläkävijä.

[1] Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi avaruustoiminnan turvallisuudesta, häiriönsietokyvystä ja kestävyydestä unionissa, COM(2025) 335 final, 25.6.2025.

Kaikkia edellä mainittua kolmea teemaa yhdistää aika. Useat eurooppalaiset tiedustelupalvelut ovat arvioineet, että Venäjä voi kyetä laajaan sotaan Euroopassa jo vuosikymmenen loppuun mennessä.[2] Kriisissä rahaa on, mutta aikaa ei: teknologian, sääntely-ympäristön ja kyvykkyyksien on oltava kunnossa jo ennen kuin niitä tarvitaan. Samalla ratkeaa, kasvavatko ICEYEn kaltaisten yhtiöiden tuotanto ja osaaminen jatkossakin Suomessa. Panokset ovat valtavat: Maailman talousfoorumin ja McKinseyn arvion mukaan avaruustalouden arvo kasvaa 630 miljardista dollarista vuonna 2023 noin 1 800 miljardiin dollariin vuoteen 2035 mennessä.[3] Hyvät päätökset Suomessa vahvistavat siksi yhtä aikaa sekä kansallista taloutta että puolustusta.

1. Mitä yrityksenne tekee ja mitä asiakkaiden tai yhteiskunnan ongelmia se ratkaisee avaruustoimialalla?

ICEYE tuottaa ajantasaista tilannekuvaa mistä tahansa maapallolla säästä ja vuorokaudenajasta riippumatta. ICEYEn tutkasatelliittiteknologia näkee pilvien, savun ja pimeän läpi, ja suuri satelliittiparvi mahdollistaa saman alueen kuvaamisen alle tunnin - jopa kymmenien minuuttien - välein. Liiketoiminnassa on kaksi pääaluetta:

- **Tutkasatelliittikuvat ja analytiikka.** ICEYE myy omien satelliittiensa tuottamaa satelliittidataa (kuvia) ja niihin perustuvaa analytiikkaa puolustus- ja viranomaisasiakkaille sekä yrityksille. Analytiikassa hyödynnetään tekoälyä esimerkiksi kohteiden automaattisessa tunnistamisessa sekä tulvien ja metsäpalojen mallintamisessa.

- **Suvereenit satelliittijärjestelmät valtioille.** ICEYE toimittaa valtioille kokonaisia järjestelmiä, joihin kuuluvat satelliitit, maa-asemat, ohjelmistot ja koulutus. Valtiot operoivat itse näitä satelliittijärjestelmiä. Seitsemän eurooppalaista valtiota on hankkinut tällaisen järjestelmän, mukaan lukien Suomi.

ICEYE tarjoaa yhteiskunnalle resilienssiä. Sama teknologia palvelee kokonaisturvallisuuden mallin mukaisesti useaa käyttäjää: puolustukselle se tuottaa tilannekuvaa, pelastustoimelle tietoa tulvista ja maastopaloista, ja vakuutusalalle nopean arvion vahingoista. Tulvat, maastopalot ja kova turvallisuus kuuluvat samaan yhteiskunnan toimintojen kokonaisuuteen, ja siksi koko toimiala on nähtävä kriittisenä.

Puola on hyvä esimerkki ICEYEn kyvystä tarjota valtioille todelliseen tarpeeseen vastaavaa suorituskykyä. ICEYE toimitti Puolalle toimintavalmiin satelliittijärjestelmän alle 12 kuukaudessa hankintasopimuksen allekirjoittamisesta. Perinteisissä satelliittijärjestelmätilauksissa vastaava aika lasketaan useissa vuosissa. Ketteryys perustuu sarjatuotantoon: satelliitteja ei suunnitella jokaiselle asiakkaalle erikseen. Lisäksi jokainen satelliitti tarvitsee luvituksen vain yhdestä maasta: asiakkaalle toimitetut satelliitit luvittaa asiakkaan oma valtio.

ICEYE laajentaa kaukokartoituksesta myös satelliittiviestintään. ICEYE ja Nokia julkistivat lokakuussa 2026 kumppanuuden, joka tarjoaa valtioille mahdollisuuden hankkia Nokian ja ICEYEn yhdessä toimittamia tietoliikennesatelliitteja, maa-asemia ja päätelaitteita valtioiden omaan

[2] Tanskan puolustusvoimien tiedustelupalvelu (Forsvarets Efterretningstjeneste, FE): uhka-arvio Venäjän Tanskan kuningaskunnalle muodostamasta uhasta, 9.2.2025. Ks. myös Il Foglio, “The timeline of a Russian war against NATO, according to Danish intelligence”, 26.9.2026.
https://www.ilfoglio.it/en/world/2026/09/26/news/the-timeline-of-a-russian-war-against-nato-according-to-danish-intelligence--408794

[3] Maailman talousfoorumi ja McKinsey & Company: *Space: The $1.8 Trillion Opportunity for Global Economic Growth*, 8.4.2024. https://www.weforum.org/media/space-economy-set-to-triple-to-1-8-trillion-by-2035-new-research-reveals/

käyttöön. Ensimmäiset satelliitit on tarkoitus laukaista vuonna 2028.

ICEYE lukuina

Liikevaihto 2025	yli 278 milj. euroa
Tilauskanta	yli 1,5 mrd. euroa
Laukaistut satelliitit	84 (lokakuu 2026)
Tuotantokapasiteetti	noin 50 satelliittia vuodessa ja tarkoitus tuplata
Henkilöstö	yli 1 000, joista Suomessa yli 500

Päiviesti: ICEYEn satelliitit palvelevat sekä puolustusta että siviiliyhteiskuntaa. Yhtiön kilpailuetu on nopeus, joka syntyy sarjatuotannosta, jatkuvasta tuotekehityksestä ja ennustettavasta luvitusympäristöstä.

2. Millä markkinoilla ja millaisessa kansainvälisessä kilpailutilanteessa toimitte?

ICEYE toimii maailmanlaajuisesti, ja sillä on merkittävää liiketoimintaa useissa EU-maissa, kuten Suomessa, Puolassa, Espanjassa, Kreikassa, Portugalissa ja Alankomaissa. Asiakkaita ovat erityisesti puolustusvoimat ja muut turvallisuusviranomaiset Euroopassa, Lähi-idässä ja Aasiassa sekä vakuutus- ja energiayhtiöt globaalisti. Kilpailun ratkaisee ennen kaikkea toimitusnopeus ja se, voiko ostaja käyttää toimitettua järjestelmää itsenäisesti. Kilpailutilanteessa on neljä keskeistä piirrettä:

- **Aika ratkaisee.** ICEYE on tukenut Ukrainan puolustusta Venäjän hyökkäyssodan alusta alkaen vuonna 2022, ja yhteistyö laajeni Ukrainan puolustusministeriön kanssa tammikuussa 2026. Ukrainan kokemus osoittaa, että kriisissä ratkaisee, kuka pystyy toimittamaan kyvykkyyden heti. Siksi sekä teknologian että nopeaa toimitusta tukevan säänteli-ympäristön on oltava valmiina ennen kriisiä.

- **Ostajat haluavat olla riippumattomia muiden maiden kontrollista.** Ukrainan kokemukset Starlinkistä osoittavat, kuinka tärkeää on, ettei järjestelmän käytettävyyttä kontrolloi muu valtio. ICEYE markkinoi järjestelmiään vapaina ITARista eli Yhdysvaltain asevientisääntelystä, jonka alaisten järjestelmien käyttö, jälleenvienti ja päivittäminen edellyttää Yhdysvaltain viranomaisten lupaa. ITAR-vapaan järjestelmän ostaja ei ole riippuvainen yhdysvaltalaisesta vientiluvituksesta. Kyse ei kuitenkaan ole vain yhdysvaltalaisesta kontrollista: EU:n ulkopuoliset asiakkaat ovat yhtä lailla huolissaan Suomen tai EU:n vientilupasääntelyn tai -käytäntöjen heilahtelusta. Suorituskyvyn on oltava käytettävissä heti ja käyttäjän omassa hallinnassa, ja vientilupien pysyvyys on taattava vaalikaudesta toiseen.

- **Yhdysvalloissa valtio on yritysten ankkuriasiakas, Euroopassa ei vielä.** Ankkuriasiakas on suuri ja pitkäjänteinen ostaja, jonka sopimusten varaan yritys voi suunnitella investointinsa. Yhdysvaltain hallinto on jo pidempään ruokkinut paikallista avaruusteollisuutta monivuotisilla suuria puitesopimuksilla, joiden perusteella se sitoutuu hankkimaan satelliittidataa, laukaisupalveluita tai kokonaisia järjestelmiä kaupallisilta toimijoilta, vaikka itse tuote tai palvelu olisi vielä kehitysvaiheessa. On hyvin tunnettua, että SpaceX:n synty on rakentunut juuri tällaisten sopimusten varaan. Euroopassa maat hankkivat edelleen vain valmiita kyvykkyyksiä, mikä pakottaa yritykset löytämään tuotteelle asiakkaat ensin muualta. Tämä hidastaa eurooppalaisten kyvykkyyksien kehitystä.

- **Maailmalla paras teknologia ei välttämättä voita, ja Suomen valtion rooli on keskeinen**. Vaikka itse teknologia olisi ylivertainen kilpailuun nähden, suuret valtiolliset satelliittijärjestelmähankinnat ovat poikkeuksetta poliittisia. Paikallinen teollisuus lobbaa aina kotimaisen ratkaisun puolesta. Suomalaisten avaruustoimijoiden kyky voittaa suuria valtiollisia järjestelmähankintoja maailmalla on täysin riippuvainen kyvystä toimittaa järjestelmä nopeasti ja varmasti. Tästä syystä ICEYE onkin jo pidempään peräänkuuluttanut avaruustoimintalain 11 §:n muuttamista, jotta jo laukaistujen satelliittien toimittaminen suoraan kiertoradalta onnistuisi nopeasti ja joustavasti. Tästä toimitusmallista onkin jo saatu ensimmäisiä hyviä kokemuksia erään ICEYEn valtiollisen asiakkaan kohdalla. Samalla on kriittistä, että myös vientiluvitus on nopeaa, ja asiakkaat voivat luottaa lupien pysyvyyteen.

Pääviesti: Kilpailun ratkaisee nopeus ja riippumattomuus. ICEYE kilpailee jo nyt valtiollisista satelliittihankinnoista, joiden yhteenlaskettu arvo on kymmeniä miljardeja euroja. Nämä hankkeet ratkeavat vuosina 2027-2029. ICEYElla on erinomainen mahdollisuus voittaa näissä hankinnoissa, mutta ei ilman Suomen valtion keskeistä tukea.

3. Mitkä ovat yrityksenne tärkeimmät kasvumahdollisuudet ja haasteet?

Kuten ICEYEn tilauskanta osoittaa, kysyntä ICEYEn tuotteille on vahvaa. Kasvun ratkaisevat tuotannon ja osaajien skaalautuminen sekä se, tukevatko luvat, hankinnat ja sääntely kasvua.

Mahdollisuudet	**Haasteet**
Valtioiden suvereenit satelliittijärjestelmät niin Euroopassa kuin globaalissa etelässä, satelliittiviestintä Nokian kanssa ja Euroopan kasvavat puolustusmenot. ICEYE kasvattaa tuotantokapasiteettiaan 50:stä kohti 100:aa satelliittia vuodessa.	Osaavan työvoiman saatavuus, laukaisukapasiteetti sekä se, että Euroopan maat hankkivat avaruuskykyjä kukin erikseen ja omin vaatimuksin. Lisäksi G2G-kauppatavan jalkauttaminen sekä avaruustoiminta- ja vientilupien lupakäytäntö ja käsittelyaika ratkaisevat, häviääkö paras teknologia paikallisille teollisuuspoliittisille intresseille.

Tuotannon kaksinkertaistaminen tarkoittaa myös lisää osaajia, tuotantotiloja, alihankkijoita ja laukaisuja.	

Ostajavaltiot, etenkin suvereenin järjestelmän hankkivat, haluavat myös tuotantoa omaan maahansa. ICEYE rakentaa satelliittejaan useissa Euroopan maissa ja Yhdysvalloissa, ja tuotanto tulee laajenemaan Euroopan ulkopuolellekin. Pääosa ICEYEn satelliittien valmistuksesta ja tuotekehityksestä on kuitenkin edelleen Suomessa.

Pääviesti: Jotta kasvu ja uusi tuotanto syntyvät Suomeen, laajentamisen edellytysten on oltava Suomessa kohdillaan.

4. Mitä Suomen tulisi tehdä, jotta suomalaiset avaruusalan yritykset voisivat kasvaa, kansainvälistyä ja houkutella investointeja?

Suomen avaruusalan toimintaympäristö on osoittautunut ketteräksi, ja tärkeintä on säilyttää toimiva lupahallinto ja vahva tuotekehityksen rahoitus (esimerkiksi Business Finlandin taholta). Viennin tukeen sen sijaan tarvitaan uusi väline. Sääntelyn ja rahoituksen on lisäksi tuettava myös uusia kykyjä, kuten satelliittiviestintää, eikä vain nykyisiä liiketoiminta-alueita.

- **Valtion on tuettava puolustusvientiä aktiivisesti.** Satelliittijärjestelmien ostajat ovat yhä useammin valtioita ja niiden puolustusvoimia, ja Suomen valtion tulee ottaa puolustusteollisuuden ja kaksikäyttötuotteiden viennin tukeminen asiakseen. Esimerkiksi Ruotsissa hallitus voi valtuuttaa valtion puolustusmateriaalilaitos FMV:n neuvottelemaan ja tekemään sopimuksia suoraan toisen valtion kanssa, kuten se on tehnyt Ukrainan kanssa. ICEYE tukee vastaavan G2G-mallin rakentamista Suomeen. Sen toimivuus edellyttää hallinnolta selkeää omistajuutta, vastuunjakoa ja erityisesti ajattelutavan muutosta. Kun liittolainen ostaa suomalaisen kaksikäyttötuote- tai puolustusjärjestelmän, vienti pitää Suomessa yllä tuotantokykyä ja osaamista, joihin myös Suomen Puolustusvoimat tukeutuu. Lisäksi yhteensopivat järjestelmät vahvistavat liittolaisten yhteistä puolustusta. On korkea aika konkretisoida Suomen G2G-malli todellisiksi vientihankkeiksi.

- **Puolustushallinnon ja teollisuuden on kehitettävä kykyjä, joita on käytettävä yhdessä liittolaisten kanssa.** Teknologia kehittyy nopeammin kuin perinteiset hankintaprosessit. Ruotsissa FMV ja asevoimat valmistelivat ICEYEn kanssa tehdyn satelliittihankinnan yhteisessä projektiryhmässä, mikä nopeutti etenemistä konseptista sopimukseen. Suomessa Puolustusvoimat on jo ICEYEn asiakas, ja puolustusministeri on ehdottanut liittolaisille tutkasatelliitteja käyttävien maiden yhteisöä. Tällainen samaa järjestelmää käyttävien liittolaisten yhteisö, joka jakaa satelliittikapasiteettia, voisi olla myös Natolle toimiva malli hankkia yhteisiä avaruuspohjaisia kyvykkyyksiä.

- **Avaruustoiminnan sääntelyn ja lupakäytäntöjen on pysyttävä liiketoimintamyönteisenä ja ennustettavana.** Suomen avaruustoimintalaki ja avaruustoimintalupakäytännöt ovat osoittautuneet elintärkeiksi suomalaisen avaruusteollisuuden kasvun kannalta, ja yhteistyö sekä työ- ja elinkeinoministeriön että Traficomin kanssa on toiminut hyvin. Samalla kuitenkin ehdotettu lupa- ja valvontatehtävien siirto työ- ja elinkeinoministeriöltä

Traficomille on herättänyt toimialassa huolta. ICEYEn näkökulmasta keskeistä olisikin vahvistaa nykyistä avaruustoiminnan luvituksen ja valvonnan mallia eikä ottaa tarpeettomia riskejä järjestelemällä lupa- ja valvontatehtäviä uudelleen.

- **Vientilupien on oltava nopeita ja linjan ennakoitava, eikä Suomella ole varaa hävitä vientihankkeita.** Vientiluvan käsittelyaika on osa toimitusaikaa: jos lupa viivästyy, koko toimitus viivästyy. Valtio, joka hankkii suvereenin satelliittijärjestelmän, sitoutuu toimittajaan vuosiksi. Jos ostaja epäilee, että vientilupalinja voi muuttua kesken toimituksen, se valitsee toimittajan maasta, jonka linja on ennustettavampi. Ennakoitavuus on siksi itsessään kilpailutekijä. Samalla realismi on paikallaan: valtio, joka tarvitsee suvereenin satelliittijärjestelmän, hankkii sellaisen joka tapauksessa. Jos Suomi ei sitä toimita, sen toimittaa Ranska, Yhdysvallat, tai etenkin globaalin etelän maissa Kiina.

- **Valtion kannattaa olla avaruuspalvelujen pitkäjänteinen asiakas.** Puolustusmarkkinoilla kotimaan puolustusvoimien käyttö on vahva luottamuksen osoitus muille ostajille. Siviilipuolella satelliittitietoa tarvitaan jatkuvasti esimerkiksi merivalvonnassa, öljypäästöjen ja jäätilanteen seurannassa ja tulvien ennakoinnissa. Suomi ei yksin voi olla yhdysvaltalaisen mittaluokan ankkuriasiakas, mutta se voi olla uusien palvelujen ensimmäinen asiakas, jonka esimerkki vakuuttaa muut ostajat. Mittakaava on haettava EU-tasolta (ks. kohta 5).

- **Satelliitit on otettava osaksi viranomaisten yhteistä tilannekuvaa ja viestinnän varautumista.** Euroopassa kriittiseen infrastruktuuriin on viime vuosina kohdistunut sabotaasia ja vakoilua. Avaruustilannekeskus AVATIKE seuraa avaruuden tilannetta. Kriisissä viranomaiset tarvitsevat lisäksi yhteisen tilannekuvan maalta ja mereltä sekä yhteydet, jotka toimivat, vaikka maanpäälliset verkot häiriintyvät. Liikenne- ja viestintäministeriön ja Traficomin kannattaa arvioida jo nyt, miten satelliittiyhteydet voidaan liittää viranomaisten turvallisuusviestintään, kuten valtion turvallisuusverkkoon (TUVE) ja viranomaisradioverkkoon (Virve), ja miten satelliiteilla tuotettua tilannekuvaa hyödynnetään varautumisessa.

- **Avaruusalan tuotekehitystä on rahoitettava pitkäjänteisesti.** Suomen tavoitteena on nostaa tutkimus- ja kehittämismenot neljään prosenttiin bruttokansantuotteesta vuoteen 2030 mennessä. Avaruus ja kaksikäyttöteknologiat kannattaa nimetä tämän panostuksen painopisteiksi. Satelliittiyhteydet on otettava mukaan myös Suomen tietoliikenteen kehityspanostuksiin, kuten 6G-tutkimukseen, sillä tulevaisuudessa maanpäälliset ja satelliittiverkot toimivat yhdessä.

- **Taajuudet ja maa-asemat on turvattava, sillä ilman niitä satelliitti ei toimi.** Jokainen satelliitti tarvitsee radiotaajuudet ja yhteyden maahan. Suomen on puolustettava kansainvälisessä televiestintäliitossa (ITU) tutkasatelliittien ja satelliittiviestinnän tarvitsemia taajuuksia. Komission ehdotus digitaalisia verkkoja koskevaksi säädökseksi (Digital Networks Act) puiolestaan siirtäisi satelliittien taajuusluvitusta EU-tasolle. Jos näin tehdään, tutkasatelliittien kaukokartoitukseen varatut taajuudet on turvattava. Kun satelliittiviestintä taas yhdistyy maanpäällisiin verkkoihin, myös satelliittitaajuuksien käyttöoikeuksien myöntämiseen tarvitaan selkeä ja ennakoitava menettely.

- **Ulkomaisten asiantuntijoiden maahanmuuton prosesseja on nopeutettava.** Avaruusalan rekrytoinnit ovat kansainvälisiä. Maahanmuuttoviraston oleskelulupien ja suojelupoliisin turvallisuusselvitysten käsittelyn on kestettävä viikkoja, ei kuukausia, ja viranomaisilla on oltava käsittelyyn riittävät resurssit.

Pääviesti: Valtio vientikumppaniksi ja luvat nopeiksi ja ennakoitaviksi. Lisäksi tarvitaan valtio ensimmäisenä asiakkaana, turvatut taajuudet ja ulkomaisten asiantuntijoiden nopeat maahanmuuton prosessit. Nykyistä avaruustoiminnan luvituksen ja valvonnan mallia tulee vahvistaa.

5. Mitä toivotte Suomen EU:n avaruuspolitiikalta?

Keskeistä on, mitä Suomi ajaa EU-neuvotteluissa, koska avaruusalan sääntelyä ja rahoitusta ratkaistaan nyt EU-tasolla. ICEYE nostaa esiin neljä asiaa.

- **EU:n avaruusasetus ei saa purkaa toimivaa kansallista mallia.** Komissio antoi ehdotuksensa EU:n avaruusasetukseksi kesäkuussa 2025, ja neuvottelut jatkuvat. ICEYE kannattaa asetuksen turvallisuustavoitteita, kuten kiertoradalla tapahtuvien törmäysriskien hallitsemista ja avaruusromun syntymisen välttämistä. Ehdotettu sääntely ulottuu kuitenkin turvallisuustavoitteita laajemmalle ja loisi uuden sääntelytason kansallisen ja YK-sääntelyn välille. Komissio perustelee ehdotustaan sillä, että erilaiset kansalliset säännöt pirstovat sisämarkkinat. ICEYE ei kuitenkaan ole itse kokenut tätä: se toimii useissa EU-maissa ja maailmalla ilman eri jäsenmaiden kansallisten sääntöjen aiheuttamia esteitä.

- **Pääsy EU-rahoitukseen on turvattava koko kasvupolulla.** ICEYEn tie on esimerkki: ensimmäinen rahoitus tuli EU:n Horisontti 2020 -tutkimusohjelmasta, kasvu yksityisestä ja valtiollisesta pääomasta, ja kesällä 2026 komission perustama Scaleup Europe Fund teki ensimmäisen sijoituksensa ICEYEhin. Suomen kannattaa varmistaa seuraavassa rahoituskehyksessä, että sekä tutkimusrahoitus että kasvuvaiheen pääoma ovat jatkossakin suomalaisten yritysten saatavilla. Myös EU:n pääomamarkkinoiden yhdentäminen on tärkeää, sillä ilman aitoa pääomamarkkinaunionia eurooppalaiset kasvuyhtiöt joutuvat jatkossakin listautumaan Yhdysvaltoihin.

- **Suomen kannattaa ajaa kunnianhimoista EU:n kaukokartoituspalvelua (EOGS / ERS), joka rakentuu todistetun eurooppalaisen teknologian varaan.** EOGS:n / ERS:n on taattava kaikille jäsenvaltioille varma pääsy ajantasaiseen tilannekuvaan. Ohjelman kannattaa yhdistää jäsenvaltioiden omat kyvyt ja uusi kapasiteetti, jolla paikataan Euroopan suorituskyvyn nykyiset aukot. Tarpeetonta päällekkäisyyttä on vältettävä, mutta malliin on mahduttava sekä palveluhankinnat että omat suvereenit kyvyt. ICEYE on mukana suunnittelemassa EOGS:n / ERS:n arkkitehtuuria (ks. kohta 6). Kun eurooppalaisista yrityksistä tulee osa EU:n turvallisuuskriittistä infrastruktuuria, sääntelyn ennakoitavuus ja kansallisen turvallisuuden huomioiminen korostuvat entisestään.

- **Puolustuksen, turvallisuuden ja avaruuden rahoitus on turvattava seuraavassa rahoituskehyksessä.** Suomen kannattaa puolustaa näiden alojen rahoitusta EU:n monivuotisessa rahoituskehyksessä 2028-2034 ja Euroopan kilpailukykyrahastossa. EOGS:lle / ERS:lle on varattava riittävä rahoitus myös pitkäkestoisia hankintasopimuksia varten, sillä ne tekisivät EU:sta eurooppalaisten yritysten ankkuriasiakkaan, jollainen Euroopasta nyt puuttuu. EU:n avaruushankkeiden valmistelu ja toimeenpano nojaavat käytännössä Euroopan avaruusjärjestö ESA:n tekniseen osaamiseen. Siksi Suomen on osallistuttava ESA:n ohjelmiin riittävällä rahoituksella ja vahvistettava asiantuntijoidensa roolia ohjelmien valmistelussa. ESA:n hankinnat kohdistuvat jäsenmaille pääosin niiden rahoitusosuuksien mukaan, joten Suomen panos ratkaisee, voivatko suomalaiset yritykset osallistua.

Pääviesti: EU-sääntelyn on rakennettava toimivan kansallisen mallin päälle, ja EU:n on rahoitettava ja hankittava eurooppalaisia avaruuskykyjä, EOGS / ERS etunenässä.

6. Mikä on Suomen sellainen erityinen vahvuus avaruustoiminnassa, jonka varaan Suomen kansainvälistä roolia kannattaisi rakentaa?

Suomi on jo suuri avaruusvalta. Nyt Suomen on varmistettava, että läntisen maailman ja globaalin etelän tulevat satelliittijärjestelmähankinnat rakentuvat suomalaiselle teknologialle.

- **Suomi osaa muuttaa tutkimuksen teolliseksi tuotannoksi.** Yliopistoympäristöstä alkunsa saanut ICEYE rakensi ja laukaisi kymmenessä vuodessa maailman suurimman kaupallisen tutkasatelliittiparven, joka jättää varjoonsa valtiolliset ohjelmat. Tutkimus, Business Finland, toimiva sääntely- ja lupaympäristö, sekä valtion vahva tuki ICEYEn hankkeille ovat olleet elintärkeitä, eikä mikään estä Suomea käyttämästä näitä hyväksi havaittuja välineitä seuraavienkin avaruusteollisuuden suomalaisten menestystarinoiden tukemisessa.

- **Suomessa päätöksenteko on ollut nopeaa ja ennustettavaa.** Lyhyet päätöksentekoketjut ja toimiva vuoropuhelu viranomaisten kanssa ovat olleet kilpailuetu, johon suuremmat maat eivät helposti pysty vastaamaan.

- **Suomi voi johtaa eurooppalaisia avaruushankkeita, ei vain osallistua niihin.** ICEYE johtaa toista kahdesta konsortiosta, jotka Euroopan avaruusjärjestö valitsi syyskuussa 2026 suunnittelemaan EU:n tulevan kaukokartoituspalvelun (EOGS / ERS) arkkitehtuuria. Tämä on onnistunut Suomesta käsin, ja sen on oltava mahdollista jatkossakin: sääntely- ja lupaympäristön, rahoituksen ja osaajien saatavuuden on tuettava tätä roolia.

Näiden lisäksi Suomella on vahva radio- ja tietoliikenneteknologian osaaminen, ja ICEYEn ja Nokian kumppanuus yhdistää sen nyt avaruuteen. Suomen kansainvälistä roolia kannattaa siksi rakentaa näin: Suomi tarjoaa Euroopalle nopeasti käyttöön otettavia avaruuskykyjä turvallisuuden tarpeisiin ja näyttää, miten luvat, rahoitus ja hankinnat saadaan tukemaan niitä.

Pääviesti: Suomi on osoittanut, että tutkimuksesta voi tulla muutamassa vuodessa suorituskyky, jonka varaan valtiot rakentavat turvallisuuttaan. Juuri tätä Eurooppa nyt tarvitsee.

7. Mitkä teemat Suomen tulisi nostaa EISC 2028 -puheenjohtajuuskaudellaan? Mikä voisi olla Suomen oma viesti Euroopalle? Millainen konferenssi olisi suomalaiselle avaruussektorille aidosti hyödyllinen?

ICEYE ehdottaa Suomen viestiksi nopeutta. Euroopalla on osaaminen, teknologia ja myös pääomaa, mutta hankinnat, luvat ja sääntely ovat usein liian hitaita. Suomi voi näyttää esimerkillä, miten tutkimuksesta syntyy suorityskyky muutamassa vuodessa.

Teemoiksi ICEYE ehdottaa:

1. **Omat avaruuskyvyt osana Euroopan turvallisuutta:** tilannekuva ja yhteydet, jotka valtio omistaa itse, sekä Itämeren kriittisen infrastruktuurin suojaaminen.

2. **Sääntely, joka mahdollistaa:** EU:n avaruusasetuksen toimeenpano on vuonna 2028 todennäköisesti ajankohtainen.

3. **Pohjoinen ulottuvuus:** arktinen tilannekuva sekä Pohjoismaiden ja Baltian yhteistyö Naton pohjoisella alueella.

ICEYE kannattaa konferenssia, jossa yritykset ovat keskeisessä osassa ja jonka loppujulistus sisältää konkreettisia sitoumuksia, kuten eurooppalaisten kaupallisten kykyjen hyödyntäminen EU:n omissa ohjelmissa ja eurooppalaisten avaruusteknologioiden viennin edistäminen erityisesti globaalin etelän maihin. ICEYE tukee mielellään valmistelua ja jakaa kokemuksiaan markkinoille pääsystä ja käytännöstä.

Pääviesti: Eurooppa voi olla nopea, ja Suomi voi näyttää miten.

ICEYE Oy:n puolesta

Lauri Ignatius

Associate General Counsel